

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

În Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
În Districte: 1 an 26 lei; 6 luni 13 lei; 3 luni 10 lei.
În străinătate: 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

În România: La administrațiune, Tipografia Ștefan Mihăilescu, Strada Covași, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
În Paris: La Societe Havas, place de la Bourse, 8.
În Viena: La Heinrich Schalek, I, Wollzeile, 12, Biroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
În Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 58, Biroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pag. IV 30 bani | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. | Scrisorile nefrancate se refuza
Articolii nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU.

CATRE ALEGATORI

Listele electorale sunt publicate de primării. Ori-ce reclamațiune trebuie adresată autorității comunale, însoțită de acte justificative, până la 6 August viitor.

Cetățenii ar trebui să fie geloși de dreptul de alegător. Părăsind deci nepăsarea, să-și caute fie-care numele în liste, și de nu se vede trecut, să reclame înscrierea sa în colegiul unde i dă drept legea.

Pentru înlesnirea cetățenilor, le vom aduce aminte, că

Ori-ce Român de naștere sau împământat, care are vârsta de 21 ani și nu e nici cerșetor, nici interzis, nici falit, nici servitor cu simbric, nici condamnat pentru crime ori delictelor arătate de lege, are dreptul de alegător, în colegiul designat de cens ori de scutire.

Censul se dovedește prin rolul de contribuție, prin chitanțele și avertismentele din partea împlinitorului de dări, pe anul încetat sau pe anul curent; iar scutirea prin acte hotărâtoare.

Iacă cum legea grupează pe alegători.

În colegiul I de deputați trebuie să figureze toți cetățenii c'un venit funciar rural sau urban de cel puțin 1200 lei;

În colegiul II, cei domiciliați și cu reședința în oraș, cari plătesc către Stat o dare anuală directă de ori-ce natură de cel puțin 20 lei. — Sunt scutiți de cens :

a) profesiunile libere,
b) oficerii în retragere,
c) pensionarii Statului, și
d) cei-ce au absolvit cel puțin învățământul primar.

În col. III intră toți căți nu figurează în celelalte colegii și plătesc o dare cât de mică către Stat. — Sunt scutiți de cens și votează direct :

a) Învățătorii sătești și preoții,
b) cei ce plătesc o arendă anuală de cel puțin 1000 lei.

De asemenea votează direct și cei c'un venit funciar rural de 300 lei în sus și cari știu celi și scrie.

— Au dreptul de a face parte în colegiile senatoriale următoarele persoane și anume :

În col. I cei c'un venit funciar rural sau urban de cel puțin 2000 lei anual.

— Sunt dispensați de cens :

a) foștii și actualii președinți sau vice-președinți ai vre-unei din Adunările legislative;
b) foștii și actualii deputați și senatori, cari au făcut parte din două legislații;
c) generalii și colonelii precum și asimilații lor;
d) foștii și actualii miniștri sau reprezentanți diplomatici ai țării;
e) foștii și actualii membri sau președinți de curte, procurori-generalii de pe lângă curțile de apel, președinții membrilor sau procurorii la curtea de casațiune;

f) Doctorii și licențiații de ori-ce specialitate, cari eși vor fi exercitat profesiunea în timp de 6 ani;

g) membrii Academiei române.

Fac parte din colegiul II, toți alegătorii direcți din orașe și din comunele rurale, cari au un venit funciar rural sau urban, de la 2000 lei în jos până la 800, cum și comercianții și industriașii, cari plătesc o patentă de clasă I sau II. — Sunt scutiți de cens :

a) doctorii de ori-ce specialitate, precum și cei cu titlu echivalent, emanat de la școli speciale superioare;

b) Licențiații în drept, în litere, filosofie sau științe;

c) foștii și actualii magistrați, cari au funcționat un timp de 6 ani;

d) Inginerii, arhitecții, farmaciștii și medicii veterinarilor cu diplomă;

e) Profesorii școlilor din orașe ale Statului sau ai școlilor secundare recunoscute de Stat;

f) pensionarii cu o pensie minimum 1000 lei anual.

STIRI TELEGRAFICE

Din zările streine.

Berlin, 11 August.

Prințul Bismarck a avut un nou acces de durere în față, acum însă se găsește din nou bine.

Față cu desmițarea dată de „Budapester Correspondenz“, „Kreuzzeitung“ susține nestrămutat că e plăcută o întrevedere între prințul Bismarck și Kalnoky. El spune că declarația nimită corespondenței, după care o astfel de întâlnire a devenit de prisos în urma întâlnirii celor doi împărați la Ischl, nu poate să vie dintr-o parte bine întormată. — „Berliner Tagblatt“ încă spune, că deoarece prințul Bismarck nu va mai merge vara asta la băi în Austria, întrevedere celor doi bărbai de stat va trebui să se facă într'un loc aumne determinat și prin aceasta va câștiga o importanță deosebită.

Afară de șalupa cu tunuri „Cyclos“ s'a trimis din Wilhelmshafen și Corveta „Ariadne“, spre a urmări pe piraiții englezi din Marea Nordică.

Kassel, 11 August.

În gara de la Bebra a ars din nou un mare număr de vagoane încărcate. Paguba e foarte mare.

Bruxelles, 11 August.

Camera a respins cu 66 voturi contra 35 propunerea de amânare făcută de Frère Orban cu privire la proiectul noii legi școlare. — Desbaterea generală a început.

Paris, 11 August.

Deputații vorbiau astăzi în apartamentele Congresului că bombardamentul de la Kōlung nu s'a operat nici de cum într'un mod atât de ușor, cum au anunțat depeșele oficiale. — Chinezii ar fi replicat focal și curasata „Gallisoniere“ ar fi suferit multă stricăciune în urma unui proiectil chinezesc.

Sub impresia acestei știri, George Perin a cerut suspendarea Congresului și discutarea afacerilor cu China. — Această propunere însă a fost respinsă după un discurs al primului ministru Ferry, care cere ca mai bine să se accelereze lucrările Congresului, spre a se putea discuta cestiunea chineză cu atât mai iute.

Londra, 11 August.

Cu toată căldura tropicală agitația împotriva lordilor câștigă zilnic în dimensiuni. Meetingurile cari cer suprimarea imediată a Camerei de sus se înmulțesc; nici conservatorii nu se lăsă însă mai pe jos în aranjarea de contra-meetinguri.

Bruxelles, 11 August.

Comandantul de diviziune Vandermissen a dictat un arest de opt zile unui oficer care în lipsa comandantului a dat ascultare guvernatorului de Brabant dându-i trupe pentru apărarea Camerei, deși aceasta e în a contra-legei.

Marsilia, 11 August.

În cele din urmă 24 de ceasuri s'au întâmplat din 49 cazuri de moarte, 14 de cholera. Intre morți se găsește nume doctorului Novskovski. În Arles s'au întâmplat două, în Certe patru, în Gizean zece cazuri de cholera. O adunare a președinților comitetelor de ajutor desaproabă bucărtările populare și a decis să se caute alte mijloce spre a mai împiedica miseria care crește zilnic.

Roma, 11 August.

În cursul zilei de ieri s'au întâmplat în localitatea inficiată din provincia Genua Massa-Carrara și Turin un spre-zece nou imbolnăviri de cholera, din care șapte s'au terminat cu moarte.

Londra, 11 August.

În nordul Angliei face progrese repede cholera englezească. În Rishton și Clayton-Moors s'au imbolnăvit de epidemie 200 de persoane. — Și din Bolton se anunță câte-va cazuri de moarte.

Cattaro, 11 August.

Construirea șoselei strategice de la Plavnica, prin Podgorița la Danilovgrad, a început la ordinul prințului Nichita.

Berlin, 11 August.

„Germania“ publică dovedi despre o încordare care s'a operat în timpul din urmă în raporturile Austriei și Germaniei de-o parte și a Italiei de cealaltă. — Ea citează buniore imnurile de laudă scrise de oficiul „Diritto“ pentru Gladstone și un articol al ziarului „Voce delle Verità“ în care se zice că o consecuență a întrevederii de la Ischl va fi să se disolvare raporturile de alianță dintre Italia și Austro-Germania sau, cel puțin, o modificare simțitoare a acestor raporturi.

Toate cercurile oficiale sunt de acord că întâlnirea care va avea loc în curând între prințul Bismarck și contele Kalnoky va fi de cea mai mare importanță.

Londra 11 August.

Armata engleză din Egipt se va urca în vederea unui expediții spre Chartum la cifra de 10,000 de oameni.

Sofia, 11 August.

Intre conducătorii liberalilor și ai conservatorilor au loc negocieri pentru stabilirea unei atitudini comune în contra ministerului Karaveloff. — Nacevici, unul din șefii conservatorilor, a plecat în acest scop din Bucuresci spre a veni aici. — Aceste negocieri au fost precedate și introduse de-o proclamație a fostului prim-ministru Zankov, în care acesta anunța ruperea sa de radicali și cere o modificare a constituțiunii de la Tirnova. Ex-mitropolitul sârb, Michail, a primit din Petersburg invitarea de a merge la Petersburg.

Serviciul Telegrafic al „României Libere“

13 August 1884 — 3 ore seara.

Notă de serviciu. — Direcțiunea „Agenției Havas“ are onoarea de a preveni pe d-nii directori de jurnale și d-nii abonați, că i s'a semnalat o întrerupere în serviciul telegrafic între Viena și Bucuresci, căreia trebuie să se atribute lipsa de vor-ce telegramă financiară sau politică de la amiază încoace.

13 August 1884 — 6 ore seară.

Constantinopol, 13 August.

D. Binder, supus austriac, a fost ridicat de brigant și n'a fost pus în libertate de cât plătiind o sumă de 4000 lire turcești.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

Bucuresci, 2 August

Să începem întâiu cu fapte, și încă cu isprăvi de acelea încorporate, ce se petrec numai la doi pași distanță de ciustita față a cărmuirii de la țeft.

În comuna Chiajna, din plasa Snaogovului, aci, în județul nostru, stăruiește, nebatut de vânturi și ne-atins de soare, cum zice povestea populară, un primar foarte iscusit în treburi de chimir.

Și avem nesocotința de-a ne plânge că la noi nu se fac descoperiri!

Să vedeți numai ce industrie productivă a inventat acest erou al nostru, onor. d. Pavel Tone, în unire cu receptorul fiscal al circumscripțiunii unui punct fatal pe cât se vede, căci, în partea locului, circumscripțiunea pâră, dacă nu ne'nșelăm, tocmai nefastul număr 13.

Dar să vedem cum a isbutit istețul primar să strângă, fără multă bătaie de cap, bani albi pentru zile negre, că ce și-o fi zis s'ermanul: „mărirea din nenorocire trecătoare, și nu șade adesea nici cât ciocara în par“.

Trebuie să profite dar cine-va de dânsa, cel puțin când îl apucă o tofează din dulcea ei pulpană.

Metodul de-a stoaare puterea, a fost de-alminteri foarte simplu pentru personajul de care ne ocupăm.

Creditul agricol cere țărânilor ce vor să facă apel la bună-voința și casa lui cu bancnote, — cere un act public, semnat de primarul și receptorul satului, prin care să se constate că ei posedă în ființă vitele, obiectele sau unelte puse ca garanție pentru suma ce voesc a împrumuta.

Nu rămâne prin urmare, pentru a pune mâna pe generoșii bani ai creditului, de cât să te învoești cu sătenii ce n'au poate nici cenușă în vatră, ca aceștia să facă apel la casa agricolă, pe base-unor amaneturi ce nu există de cât în bogata închipuire a împrumutătorului, și autoritatea săteană, pătrunsă de mila celor-ce au cătuț la os, să închidă ochii și să libereze semnături și peceți, cum că închipuitele obiecte stău cu adevărat în ființă, și fac, o dată și mai ceva, banii ce se reclamă de cel întrebuițat.

Pentru această abilită manoperă, de-a inventa credite ori-cui și pe nimic, capul satului și cu reprezentantul tesaurului public, primesc de pildă bagatela de 50 la sută din ceea-ce împrumutatul a pus la chimir.

Și iată-te om cu stare în mai puțin de cât ai visat!

Cu meșteșugul acesta, de o ingenuitate demnă de jurați, aflăm că bunacredința a Băncii agricole de Ilfov a fost de mai multe ori băgată în sac...

Șcim că mulți au să dea din umeri,

cu sistemul nostru de toleranță, în care escrocheria și s'lruntarea au ajuns principii de administrat.

„Le-ai măntuit acum pe toate“ — are poate să ni se zică — „și nu v'a mai remas de îndreptat de cât nemernicia unui primar de cătun!“

Am fi trecut de sigur cu vederea peste un cas de acestea, ce se poate lua ca floare la urechie în raport cu enormitățile ce se petrec pe la sate, fără ca opiniunea publică a orașelor să le bănuiască măcar; dar e altă față a cestiunii, cu mult mai gravă și mai periculoasă, și aceasta nu trebuie să se strecoare nevedută de cei-ce țin, cu atâta hărnicie și dragoste, frânele Statului român.

Dacă, după descoperirea crimei publice, primarul, împreună cu complicelosei, ar fi fost imediat destituiți, ca să se trimetă braț la braț înaintea neînduratei justiții, ar fi fost în adevăr de regretat că asemenea lucruri se pot petrece în stul unei administrații regulate, dar n'am fi avut dreptul să acuzăm pe nimeni, de oare-ce excepțiuni nenorocite se întâlnesc pretutindeni, în ori-ce stat din lume, fie acela cel mai civilizată.

Ceea ce nu se descoperă însă nicăiri sub soare, în viața nici unui stat eșit din stadiul barbariei, e impunerea hoției și a disprețului de legi.

Ată primarul, cât și receptorul cu pricina, la noi stău totuși și până astăzi pe la locurile lor nesupărați, de și înfierăți alt-minteri în fața sătenilor de lapta lor criminală, de și justiția i-a cerut deja la înfașurare, fără ca invitațiile judehii instructor să turbure întru ceva pe acești cavaleri în vulnerabili ai cărmuirii județului nostru model!

Un atom nu înseamnă, se n'țelege, nimic.

Tot ast-fel un primar, în vasta sferă a administrațiunii unei țeri.

Când însă zece, o sută, o mie de atome sunt de natură proastă și rău-făcătoare, atunci, la agregatele organice și sociale, întreaga masă a corpului e amenințată de corupțiune, și, de nu se ia la vreme măsurii de estirpațiune împotriva punctelor afectate, răul se întinde grabnic, pericolul devine general și iminent.

Ceea-ce e poate la noi.

Am vorbit de notabilul cetățian de la Chiajna mai mult ca să amintim un prototip de primar.

De talia și forța aceluia e imensa majoritate a celor ce înfașează stăpânirea în sat.

Atoma cărmuirii e dar mai pretutindeni putredă, și conclusia naturală vine, că Statul e bolnav, că el n'are vigoarea cerută pentru a influența în bine organismul nostru social, că autoritatea nu se bucură de energia trebuincioasă, pentru ca să poată lupta în contra elementelor negative cari deprimă în modul cel mai funest moralul națiunii, și-o ruinează încă și materialicește, îndreptând spiritele către câștiguri ce nu se întemeiază pe muncă harnică și onestă, singură princioasă și salutară unui popor cu aspirațiuni.

Și totuși marea problemă a curățirii administrațiunii de jos, de indivizi netrebniți și periculoși, și a regenerării acestei administrațiunii, imaginea statului în mic, prin elemente noi și sănătoase — trece și până azi între cestiunile indiferente pentru procopsiții nostri politici!

Legile ce-am croit satelor ar fi bune și frumoase, privindu-le așa pe hărție, dar cei ce le-au născocit și le-au trimis pachet la țară — nu s'au întrebă și nu se întrebă nici azi, cine au să aplice acele năsdrăvane legiuri, acel tesaur de frumoase intențiuni.

Iată ce va să zică să s'bori cu regalitatea în slava norilor, și să nu te uiți la bază, ca să vezi pe ce țărâm stă.

Dar noi tot n'am pierdut nădejdea, ci așteptăm mereu, ca Evreii pe Mesia, faimoasa „eră a rigatului“, ca să întrebuițăm și noi espreția favorită a d-lui Rosetti, deopotrivă ahtiat după această făgăduita „eră“, la care d-sa contribuit-a cu puteri de titan....

CRONICA ZILEI

După ultimele dispozițiuni de la palat, se zice, că plocarea M. S. Regelui la Belgrad, s'a fixat pentru 16 sau 17 ale curentei.

„Voința națională“ e informată că și d. ministru do resbel va însoți pe Suveran în această călătorie.

Marți, 31 Iulie, la orele 12, Exc. Sa Don Miguol Bertodano y Patissón, marchis de Moral, ministru reședinte al M. S. Regelui Spaniei, a fost primit, împreună cu personalul Legațiunii regale, la castelul Peleşul, în audiență oficială cu ceremonialul preseris.

Exc. Sa d. marchis del Moral a avut onoarea d'a remite M. S. Regelui, în prezența d-lui ministru secretar de Stat la departamentul afacerilor străine, scrisorile cari el acredită în calitate de ministru reședinte al M. S. Regelui Spaniei pe lângă persoana M. S. Regelui.

După terminarea audienței oficiale, d. ministru reședinte a presintat M. S. Regelui personalul Legațiunii.

Exc. Sa d. marchis del Moral a fost primit apoi, împreună cu personalul Legațiunii de M. S. Regina, încongiurată de Curtea Sa. („Mon. oficial“).

Cu numirea d-lui Cologlu în postul de prefect al județului Ilfov, se pare că a început o serie de romanieri în administrația superioară a țerei.

Ziarul oficial de azi înregistrează pe lângă numirea d-sale și pe aceea a d-lor T. Cherchez la Făciu și Lupu C. Costachela Tutova.

Acum se vorbește, ca de un fapt singur, și despre numirea d-lui Al. Plagino ca prefect la R.-Sărat.

Primind de la un cetățian următoarea notiță, o publicăm și o recomandăm locurilor competente:

„Toată poporațiunea capitală de pe lângă Valea Gramon, de pe sub dealul Filaretului până la biserică Căramidarii de jos este espusă la mai multe rele ce-i sdruncină și periclitează sănătatea.

Tot ținutul de pe sub deal începând aproape de la calea Rahovei (Craiovei) și până jos la Căramidarii e copleșit de lacuri, cocioace, bălți cu apă verde, pline de putrofacțiuni de plante, cari eshală tot felul de miasme paludiene.

„Relele ce aduc aceste bălți și mocirle pot fi mai multe, dar noi notăm numai două: 1, că acele mocirle produc neconținut friguri, și al 2, că țin tot pământul din apropiere într-o umiditate, care face ca toate locuințele vecine să fie îngroapate într-o completă igrie.

„N'ar fi bine, ca pe sub acest deal să se facă un canal, care să strângă toată apa, spre a nu mai sta risipită? În timp de multe ploii, în Gramon se strânge atâta apă, în cât se revarsă până aproape de Mitropolie!

„N'ar fi bine ca aceste bălți și se astupe cu gunoii de pe strade și cu pământul espras din săpăturile de pe la numeroasele edificii ce se construiesc în capitală?

„Punem numai aceste întrebări; pârții orașului gândească-se mai mult, consulte corpul tehnic, cum s'ar putea face mai bine, spre a scăpa capitala de un flagel, care ruinând locuințele megiașe, distruge sănătatea poporațiunii.“

Suntem informați că în Ostrov se pătrez lucruri patriarcale, în ce privește conducerea registrelor oficerului stării civile.

Asfel ni se spune că, nașterile, căsătoriile și decesele locuitorilor Mohamedani nu se înregistrează.

Nu știm dacă d. oficiar le va fi ținând în memorie, dar ori cum, tot mai de preferit ar fi un registru în regulă, de cât o astfel de presupusă hipernesia.

Atragem atențiunea autorităților asupra acestei grave neregularități.

Se asigură că poliția e bine îndrumată pe urmele autorilor îndrăznețului furt comis în magazinul d-lui Staicovic.

„Voința Națională“ spune că în urma anchetei făcute la seminarul Socola din Iași și după însăși cererea I. P. S. mitropolit Iosif, rectorele aceluia seminar va fi înlocuit.

Actualul manipulant Florian Gligore, de la oficiul Vulcan, se confirmă, în interesul serviciului, pe ziua de 1 (13) August 1884, ca oficiant clasă III, în locul decedatului Atanasie Teodor.

D. doctor în medicină G. Pappa este numit în postul de medic al plășii Medgidie

din județul Constanța, în locul d-lui doctor Ștefan Granda, demisionat.

D. N. Harnagea se numește, la casieria generală a județului Bacău, în funcția de verificator clasa I, în locul d-lui Eneache Vaian, trecut în altă funcțiune.

S'a autorizat primăria comunei Brăila a cumpăra de la mai mulți conproprietari un lot de 183 stănenți după strada Bulevardului a aceluși oraș, în preț de 16,150 lei, cu care loc să se mărească locul vecin din colțul străzii Bulevardului și Galbenă, cedat comunei de către epitropia bisericii Sântii Arhangheli, spre a construi Statul un local pentru gimnaziul real său liceu.

DIN AFARA

Din Bosnia și Herțegovina.

Teama de emisari rusești este mare în Austro-Ungaria. Acolo unde populațiunea are toate motivele de-a fi neluminită, ei nu văd de cât de aceștia; par că ar mai fi trebuință de densiți.

Astfel cetim în «Pester Lloyd», cum că comandantul corpului de armată austriac din Bosnia a adresat tuturor comandanților săi de stațiune circulari în care le spune că prin Serbia sunt tot mai acum pe drum către Bosnia și emisari rusești. Ei sunt investigați cu pașapoarte în regulă și se prezintă ca corespondenți de ziare.—Doi dintr'nsii sunt ofițeri ruși în retragere, doi însă aparțin chiar acum armatei active.—Scopul lor ar fi revoltarea din nou a Bosniei și Herțegovinei sau cel puțin incurajarea populațiunii în ura ei contra noii stări de lucruri.

Cum am zis însă, populațiunea Bosniei nu pare a avea trebuință de astfel de emisari. Țara e plină de bande și astăzi, carii poartă cu domnia austriacă reșolul cel mai crâncen la adăpostul munților și al întunerecului.—În apropiere de Ielecs ține actualmente în nedumerire postul de pază austriac o bandă condusă de un gendarmer indigen dar desertat din armată.

Din Rusia.

Ministrul instrucțiunii publice din Petersburg a trimis zilele acestea o circulară revisorilor școlari în care le cere cu strânsime, următoarele trei lucruri caracteristice:

1. Să viziteze toate școlile, parohiale sau comunale, și să se îndrepteze dacă sentimentul moral și al lealității către tron sunt cultivate în ele cu destula îngrijire.—În tot cazul să și acorde tot sprijinul lor în această direcție;

2. Să înduiască prin funcționari, a-nume însărcinați cu aceasta, inspectarea severă a caselor unde s'ed studenții (afară de cazul când sunt la părinți), și aceia dintre acești însărcinați, cari, și vor împlini mai bine datoria, să fie compensați.

În fine, a 3-a) revisorii sunt făcuți răspunzători de ideile sub-verse ce s'ar putea incuiba în școlile precum și de participarea studenților la nesuține criminale.

CONGRESUL PACEI

Congresul păcii, care e intrunit actualmente în Berna, a ținut până acum mai multe ședințe. Intr'una din cele din urmă, prezidat de profesorul Buchner din Darmstadt, a sosit o scrisoare plină de incurajare din partea d-lui Gladstone.—După o discuțiune vie, congresul a adoptat rezoluțiunea pro-

pusă de comisiune. Cuprinsul ei este: Considerând 1. Că starea uriașă de armare care există actualmente în Europa e o sarcină monstruoasă pentru popoare și o mare primejdie pentru pacea Europei; 2. Că această stare de armare nu a isbit să asigure și să păstreze între națiuni pacea, ba dimpotrivă constituie o declarație de rebel în veci amenințătoare între națiuni; 3. Că în societățile civilizate, civilizațiunea mereu progresândă a creat legi și tribunale pentru regularizarea certelor individuale și că este ilegal ca un individ să întreprindă forța spre a și face dreptate; 4. Că popoarele în realitate sunt societăți mai mari de indivizi și că principiile stabilite de astfel de societăți precum și practica lor sunt cele mai aplicabile și mai practice pentru complexul popoarelor,—congresul e de părere că în scopul asigurării unei politici reciproce de desarmare în Europa și în genere în toată lumea civilizată, politică reclamată atât de imperios de interesele umanității, e datorica cea mai înaltă nu numai a marilor puteri ci și a statelor mai mici de a se uni, pe calea unui congres sau a unei comisiuni, în scop de a stabili sistemul unui tribunal internațional de arbitri și a unui lor de judecată permanent.

Don Pedro S. Lamas (din republica Argentinică) vorbește despre un congres convocat în Paris de către statele americane de rasă latină în privința păcii, a tribunalului de arbitri și a desarmării. Congresul răspunde felicitând guvernele respective și exprimându și speranța ca acest congres se va realiza cât mai curând.

Despre cestiunea desarmării s'a intrinut o discuțiune lungă, care în cea mai mare parte n'a avut de cât un caracter academic. Cele trei ședințe s'au ocupat cea mai mare parte cu propunerea, cam de prisos, a d-lui Limousier, care cerea ca statele ce va forma în viitor Societatea africană internațională să aibă un caracter suveran; apoi s'a discutat propunerea deputatului danez Bajer pentru neutralizarea statelor scandinave și pentru instituirea unui tribunal de arbitri special, care să rezolve dificultățile ce ar rezulta din starea de neutralitate pentru un stat; în fine s'au găsit doi membri ai congresului, cum se scrie, din București, cari au propus și congresul a hotărât neutralitatea României și a Dunării de la Porțile de Fier până la gurile sale. E chestie fără îndoială dacă o astfel de neutralitate poate conveni unei țări care nu și crede misiunea implinită și aspiră la realizarea unității sale naționale, mai vârtos că d-rul Engel din Berlin a cerut ca 1, ori ce stat mic să fie declarat neutral la cererea sa și a 2-a ca odată declarat, să desarmeze și în acel cas armatele sale vor fi nefolositoare.

Cum vedem, membrii congresului din Berna au dorințe frumoase în adevăr, dar putem zice că, cel puțin pentru un timp îndelungat încă, irealisabile. Ce privește propunerea făcută pentru România, autorii au dovedit că nu apreciază îndeustul nici pozițiunea ei internațională nici mai vârtos rolul ei de stat românesc.

Cum vedem, membrii congresului din Berna au dorințe frumoase în adevăr, dar putem zice că, cel puțin pentru un timp îndelungat încă, irealisabile. Ce privește propunerea făcută pentru România, autorii au dovedit că nu apreciază îndeustul nici pozițiunea ei internațională nici mai vârtos rolul ei de stat românesc.

Avem lipsa de studii balneologice

În timpul băilor, locuitorii orașelor în mare număr merg între munți, unii din ei căutând numai repaosul într-o atmosferă mai curată și cu o temperatură mai dulce, iar cea mai mare parte alergând după leacul vr'unei suferințe-

ca ușii. Nantas scria cu aceeași liniște, fața lui exprima pacea și satisfacțiunea muncii, pe când o rază a lămpii lumina țeva revolverului, lângă densul.

Casa de lângă grădina otelului era acum proprietatea lui Nantas, care o cumpărase de la soacra sa. Printr'un caprițiu, lesne de înțeles, ordonase ca mica mansardă să nu se închirieze nici o dată, acea mansardă, unde, timp de două luni se sbătuse cu miseria, când sosise în Paris. De când devenise bogat, încercase, de mai mult ori, trebuința d'a se sui acolo pentru câte-va ore. Acolo suferise, acolo voia să triumfe;—când se prezintă vr'un obstacol, i plăcea să mediteze tot acolo, să ia marelui hotăriri ale vieții sale. Re-devenea ceea ce fusese mai înainte.

De aceea, în fața trebuinței d'a se sinucide, tot în această mansardă hotărâse să moară.

Dimineața, Nantas și termină lucrul tocmai la 8 ore. Temându-se ca oboseala să nu l'îvingă, se spălă cu apă multă. Apoi chemă succesiv mai mulți funcționari, pentru a le da ordine. Când i sosi secretarul, avu el o convorbire: trebuia ca secretarul să ducă îndată proiectul de buget la Tuileri și să dea unele explicațiuni, dacă împăralul rădica obiecțiunile.

Din acel moment, Nantas crezu că a făcut destul. Lăsă totul în ordine, nu era să plece ca un falit isbit de nebu-

Pământul și revarsă, prin baza munților săi, preparatele sale medicamentose, și omul le ia d'a-gata, în forma sub care i le oferă natura.

Din punctul de vedere al avuției medicamentelor naturale, pământul țerei noastre este chiar favorizat.

Localitățile respective nu sunt mai puțin frumoase și mai puțin încântătoare de cât în străinătate.

Temperatura locală nu are de cât calitatea multumitoare, calmante și reconstituente.

Mulțimea fontanelor este, credem, mai mare de cât trebuințele publicului român.

Variațiunea apelor nu este mai mică de cât necesită ori-ce fel de cură: ape gazoase, feruginoase, clorurate, alcaline, iodate, sulfuroase abundă pe pământul țerei noastre.

Puterea vindecătoare a apelor minerale este neîndoioasă, judecând după analizele învățaților noștri chimiști, d-nii d-rî Bernath, Conya, Poni, etc. și după cele ce se aud, într'un mod general, despre foloasele gustate de mulți pacienți.

Aceasta este frumoasa situațiune ce ne oferă bine-cuvântata natură a pământului românesc.

Cu toate acestea, sunt multe pașapoartele ce se dau de autoritățile competente pentru trecerea frontierei la băi.

Care să fie cauza?

Negreșit, ele sunt multe: unele independenți de inițiativa medicilor, iar altele direct dependenți de rolul lor în societate.

Între multe cauze se poate acuza mai întâi obiceiul și vanitatea; căci, în adevăr, sunt mulți cari cedează acestora, fără nici o indicațiune terapeutică, ci numai pentru că au mai fost și altă-dată la Halle, Toplitz, Elipatak, Borsek, etc., sau pentru că aceste băi sunt peste graniță. După aceea, necultivarea materială a băilor noastre, trebuie considerată între cauzele de căpenie; căci în realitate, sunt băi, unde casa și masa, cel puțin în bune condițiuni, lipsesc.

Dar pe lângă cauzele precedente se mai poate acuza și necultivarea morală a băilor noastre, care numai o cauză neînsemnată nu se poate zice că este.

Pentru această cauză publicul este în drept să acuze pe medic; căci cui i se poate pretinde să cheltuiască pentru cultivarea materială a unor ape minerale, dacă nu există mai întâi o garanție morală, obținută prin analize chimice, prin fapte de vindecare înregistrate, prin studii respective meteorologice, climatice, etc.?

Aceste lucrări, fără îndoială, trebuiesc începute d'o dată cu semnalățiunea unei fontăni minerale, unei stațiuni climatice.

Se știe că pașii cei mari ai medicinei nu sunt datoriiți prevederilor științifice, ci faptelor observate.

Când medicina proclamă un medicament bun în contra unei stări patologice, nu face aceasta de cât după înregistrarea multor cazuri, în care și-a afirmat tot-d'a-una virtutea sa.

Față cu apele minerale credem că tot aceasta trebuie să ne fie conduita.

Multă argumentațiune în acest sens nici chiar credem necesară, căci este de ajuns ca să vedem ce fac străinii, la ale căror băi se varsă aurul nostru. Ei fac în fire-care an un raport științific, în care toată lumea vede beneficiile sanitare ce s'au obținut.

Ast-fel de lucrări, trebuie s'o mărțurisirăm cu regret, avem foarte puține, deși ele sunt principalul mijloc prin care se poate demonstra puterea vin-

nic. În fine putea dispune de el însuși, fără a fi acuzat de egoism sau de lașitate.

Bătăru nouă ore. Era și vremea. Dar, când să iasă din cabinet, luând revolverul, avu de băt o ultimă amărăciune. Domnișoara Chuin se prezintă pentru a lua cele zece mii de franci. O plăți și fu nevoit să i suferă familiaritatea. Se arătă maternă, i trata puțin ca pe un elev care a reușit. Dacă ar mai fi stat la îndoială, această complicitate rușinoasă l'ar fi decis să se sinucidă. Sui repede, și, în graba lui, uită chela în ușă.

Nimic nu era schimbat. Hărta de pe pereți avea aceleași rupturi, patul, masa și scaunul erau tot acolo, cu mirosul lor de săracie învechită. Respiră un moment aer care i amintea luptele de altă dată. Apoi, s'apropiă de fereastră și zări aceiași perspectivă a Parisului, arborii otelului, Sena, cheirurile, un întreg colț, al malului drept, unde valul de case se rădica, se amesteca, se confunda, până în depărtarea de la Pêre-Lachaise.

Revolverul era pe masa în trei picioare, aproape de mâna lui. Acum nu se grăbea, era sigur că nimeni nu avea să vie, și că se va putea ucide în toată via.

Se gândea și și zicea că se regăsește în același punct. Ca altă dată, readus în același loc, cu aceeași voință de sinucidere. Într'o seară, de mult,

decătoare a unor ape minerale, a unor stațiuni climatice.

Credem că ast-fel de lucrări ar exercita o mare influență pentru ameliorațiunea vițiului de care suferă interesele economice noastre naționale, din punctul de vedere balnear.

Prin aceste lucrări se vor conduce și medicii consultați, cari adesea, dacă pacientul nu poate merge în străinătate, sunt în incurcătura, în ce privește o recomandațiune balneară foloșitoare în țeară.

Ni s'a arătat importanța lucrărilor balneologice încă din 1832 de către demnul de memorie Episcopescu, care a scris asupra multor ape minerale. Între cei ce trăiesc încă, distins prin multe fapte vrednice de lauda cea mai mare, d. dr Fêtu ese singurul, dacă nu ne înșelăm, care a înțeles interesul național și sanitar ce putem trage din studiul medical al apelor noastre minerale, și în consecință ne-a dat bunul exemplu, descriind efectele mai multor fontăni.

Analele medicale române vor fi ferice când vor putea să înregistreze pentru anul acesta și să anunțe în viitor lucrări relative la virtutea apelor noastre minerale și la stațiunile noastre climatice, însoțite de studii și observațiuni meteorologice, climatice, geologice, etc.

Ele așteaptă ast-fel de lucrări de la confrății cari și-au luat sarcina ca să conducă cura medicală în stabilimentele de băi și de cure medicale.—«Analele medicale române.»

DIN JUDEȚE

Debitorii șireți. — Cetim în «Mesagerul Brăilei»:

«Lotul de 500,000 francie am anunțat în numărul trecut că l'a câștigat un anume Gh. Zangaride, aflăm că a fost un adevărat șantagiș, exercitat asupra acestui presupus câștigător, de niște debitorii săi, care i-au simulat un număr mincinos și sub impresiunea bucuriei el le ar fi rupt polițele ce i' debitau, cu sume cam de 3000 fr. plus chefurile care au ținut mai multe zile, și care au costat și ele câte-va mii de lei.

Și la urmă când a descoperit, ce decepțiune!»

Un fel ciudat de judecată. — Cetim în «Poșta» din Galați:

«Suntem informați că procurorul tribunalului Tecuci, în chestia furtului de petriș, comis în dauna județului nostru de antreprenorul soșelii statului Galați-Tecuci, despre care am vorbit la timp, n'a găsit caz de urmărire asupra antreprenorului Morel, pentru motivul că petrișul a fost luat pe față iar nu intr'ascuns. Iată un argument ingenios, a cărui merit de invențiune revine cu totul procurorului de Tecuci, pentru justificarea furturilor comise ziua înnamează mare și la drumul mare.»

Foc. — Scrie «Galații»:

«Aflăm că în ziua de 23 curent, s'au aprins și ars cu desăvârșire parte din acarele de pe moșia Statului Șerbești-Brașițea din plasa Siret, acest district, arândă d-lui Soare Ioan. Au fost prefăcute în cenușă 3 coșare pentru popușoi, o șură, și o standală de produse în care se află vr'o 50 care de ciocane de păpușoi.

Focul a luat naștere din cauza unor chibrituri lăsate de servitorii și care s'au aprins de arșița șurei din acea zi.

«Coșările și șura au fost asigurate la societatea Dacia.»

DIN ISTORIA POSTELOR

15.

POSTA PE TIMPUL RESBELULUI FRANCO-PRUSIAN

După o statistică aproximativă făcută, pe timpul de la 15 Decembrie până la armistițiul, se evaluiază numărul depesilor microfotografice la 100,000, care după un calcul făcut, aceste depesi ar forma un volum de 470 pagini tipografice, a 15,000 litere sau cifre fiecare pagină. Acest procedeu a redus totul la a 800-a parte mai puțin.

Copiarea depesilor da mult de lucru; cei din Paris căutară alt mijloc. Mărind caracterul prin mijlocul luminei electrice, le recopiau tot prin fotografiă, ast-fel o mare economie de timp în distribuirea copiilor.

Care de care se întrecea a procura guvernului mijloace de comunicare. Ast-fel d-nii Boutonnet și Arichet, propuneau construirea și ridicarea a două baloane captive, legate între ele prin o linie telegrafică, se făcă serviciul între Paris și provincie; nu se dete care acestor propuneri, liniile prusiane fiind foarte întinse, făcea imposibilă ori ce încercare.

Un alt sistem fuse propus, pentru care se și încheiă un contract. D-nii Versonsen, Delort și Robèrt se ofereau a construi la Moulins (departamentul Allier), o fabrică unde să se facă globulețe de zinc, în care era să fie introduse scrisorile concentrate la biuroul din Moulins; pentru plată se fixase: un franc pentru 40 grame greutate scrisori; iar ale guvernului gratis; pentru o depesă microfotografică 25 bani.

Printr'un decret de la 25 Decembrie, s'au redus aceste taxe la 40 centime plătite la pornire și 40 la sosire în Paris. Cu obstacolele Senel nu reuși nici aceasta.

Un alt sistem D. Baylar l'propuse guvernului și care ar fi avut norocul să reușească; acesta propunea ca: depesile microfotografice să le introducă în mici băgi de sticlă, care prin ușurința și micimea volumului lor să poată pluti, fără să fie suspecte, având aceeași asemănare cu băgișele de apă. Prețul lor era foarte mic: pentru 15 centime oferea 100 băgișii.

D. Nadié, redactorul «Jurnalului Oficial», propunea un alt mijloc: cu un fel de lunte, care după d-sa, putea pluti singură între două ape; dar obstacolele Senel nu permiteau această navigare; armistițiul oprî încercarea.

O altă cerere tot sub-fluvială, a d-lui Délénte, era să fie încercată; dar era târziu, mijloacele ordinare de corespondență le permisese deja armistițiul.

Jurnalele din Paris, pe timpul asediului, vorbind despre plecarea balonului General Faidherbe, ne arată pe principalul călător D. Hurel, cu 5 căni din rasa Bouvier, destinați a face serviciu între Paris și localitățile apropiate 50 chilometri; contractul se făcuse în regulă și cu acesta. Dar, să că supravegherea sentinelor prusiane nu a permis cănilor a se apropia, sau ce e mai probabil, prin ridicarea lor cu balonul au pierdut mirosul, ast-fel că nu reuși.

Aproape de încheierea păcii 5 parisieni, d-nii Imbert, Roche, Poney, Fontaine și Leblanc, oferiră guvernului a face serviciu de corespondență, între Paris și provincie prin catacombe, care lăsa pe Prusieni între aceste două puncte. Pacea oprî și această cercare, care fu ultima din propunerile primite la guvern, pe timpul asediului.

realizat, dacă Flavia l'ar fi înțeles! În ziua când l'ar fi sărit de gât, zicându-i: «te iubesc», în acea zi ar fi găsit o părghie cu care ar fi urnit lumea din loc.

Și ultima lui gândire era un mare dispreț pentru putere, pentru că puterea care trebuia să i dea totul, nu putea să i dea pe Flavia.

Rădica armă din nou. Dimineața era superbă; pe fereastră deschisă, soarele intra, aruncând o deșteptare de tinerete în mansardă.

În depărtare, Parisul și începea munca de oraș uriaș.

Nantas apăsă țava pe templă... Dar ușa se deschise cu repeziune și Flavia intra. Cu un gest, schimbă direcțiunea loviturii, glonțul merse de se înfipse în tavan.

Amândoi să priveți; Flavia era așa de obosită, așa de sugrmată, în cât nu putea vorbi.

În fine, tutuind pe Nantas pentru prima oară, găsi cuvântul care i putea decide se trăiască.

— Te iubesc! strigă ea, agățată de gâtul lui, încetată în lacrimi, smulgând această mărturisire orgoliului său, din toată ființa ei imblănzită, — te iubesc, pentru că ești puternic!

(Fine) Emile Zola.

FOIȚA «ROMÂNIEI LIBERE»
— 2 August —

NANTAS

Lui Nantas i se păru că ceva s'a sdrobit în el; numai mecanismul mușchilor și oaselor mai funcționa. Când se văzu din nou în cabinetul lui, se duse drept la o cutie unde ascundea un revolver. După ce a examinat această armă, zise tare ca și cum voia să ia un angajament formal cu el însuși:

— Aide, ajunge, mă voi omori nu de cât.

Mări flacăra lămpii, s'asează d'inaintea biroului și începu să lucreze liniștit, fără a mai sta o secundă la îndoială; în mijlocul celei mai mari tăceri, continuă fraza începută.

Una câte una, regulat, foile de hârtie se grămădeau. Două ore mai târziu când Flavia, care gonise pe d. des Fondettes, se cobori cu picioarele goale ca s'asculte la ușa cabinetului, auzi numai micul șgomot al condeiului scârțâind pe hârtie.

Atunci se plecă, și se uită pe broas-

Vom mai zice 2 cuvinte asupra începutului acestui capitol. Oare în timpul rebelului nostru, fost-a unul din aceste casuri? Nu!

Pe timpul asediului comunei, imediat după deschiderea Parisului, guvernul retrăgându-se la Versailles, poșta s'a instalat și ea acolo, ast-fel că nimic însemnat nu găsim.

Din câte văzurăm, Francesilor nu le ajută de cât baloanele din Paris pentru provincii; iar din provinciile Paris, porumbeli, cu depeșele micro-fotografice. Cu toate acestea, cele-aste propuneri nu trebuiesc uitate, și ar fi de dorit, ca pe timpul manevrelor militare, să se facă cât de multe încercări; ast-fel ca la un moment dat, să fie gata și pe acest tărâm. Telegra-fia militară o avem, însă nu poate servi de cât pentru localitățile neocupa-te de inamic și pentru coresponden-tele militare. Dacă din nenorocire reșelul s'ar fi mutat teatrul pe teri-toriul nostru și guvernul ar fi fost în Tirgoviște, presupun cănd Bucureștii era asediat,—lucru de care am scă-pat,—cum oare s'ar fi corespondat cu țara? Sigur că prin nici un mijloc, neavând nici industriă pentru a cons-trui baloane, nici alt ceva, totul s'ar fi redus la întâmplare. Lăsăm cazul a fi văzut de administrațiile reșelului și a poștelor, care dispun de mijloa-ce, a experimenta diferitele proceduri; noi intru cât ne privesc, am semna-lat încercările mai importante întem-plate altora.

(Ve urma).

Comerțul României cu țările streine în 1883.

Avem în fine sub ochi date pozitive asupra comerțului nostru cu țările streine. Ministerul de finance înspăimântat singur de groaznicul deficit cu care se încheie în defavoarea țării balanța de comerț din anul trecut, s'a grăbit a publica prin «Monitorul Oficial» mai înainte de termen chiar, un ta-bluou indicând mișcarea comercială a României în anul 1883 comparat cu anul 1882.

Publicațiunea ministerului are fără îndoială valoarea sa, și această valoare e cu atât mai mare, cu cât ea vine la timp să ne deschiză ochii oficial, franc și leal, asupra unei stări de lucruri care ne sărăcește pe nesimțite, și care confirmă cu prisos îngrijirile de mulți ani ale poporului român și ale sine-crilor s'ei apărători.

Această lucrare mai are încă unjme-rit: acela d'a ne cere, fără să o spun, să avisăm la mijloacele de întrebun-țat pentru a combate un rău care, mai curând sau mai târziu, va provoca in-dubitabil o mare catastrofă economică.

Deficitele permanente cu care se soldează în defavoarea țării, de vre-o cât va an neîntrerupt, balanța de co-merț, și agiul cel mare ce a atins Biletile de bancă în raport cu aurul, tebuie să deștepte astăzi mai mult de cât ori-când și pe cei mai apatici.

Fără a recurge la date depărtate, ne vom servi aci de rezultatele anilor 1880, 1881, 1882 și 1883 pentru a de-monstra și mai bine prăpăstia către care mergem.

În 1880 importul a fost de 255,336,415 iar exportul de 218,918,878 fr. de unde a rezultat un deficit în defavoarea noastră de . . . . . fr. 36,417,537

În 1881 importul a atins 274,757,458 iar ex-portul 206,518,317, lăsând astfel un deficit de în defavoarea noastră de . . . . . fr. 68,239,141

În 1882 importul a fost de 268,852,921 iar exportul pe 244,730,199, un alt deficit deci de fr. 24,121,722

În 1883 în fine impor-tul înregistră 359,907,178 iar esportul 220,650,279, se încheie deci c'un de-ficit mai înspăimântă-tor în defavoarea noas-tră de . . . . . fr. 139,256,899

Aceste deficite plătindu-se străină-tății în aur, biletul de bancă, care la 1880 cota un agio de 1 1/2 1/4 contra aur, a ajuns din depreciere în depre-ciare și în măsură cu căutarea auru-lui, a fi astăzi 5.50. De nu se vor lua deci măsuri repezi pentru a pune în mișcare industriile cele mai apropiate de agricultură, singurele în pozițiune d'a mai împiedica exportățiunea de aur, biletul de bancă cu toată garanția ce l' încongiară și cu toată înțelepciune-a administratorilor ce l' emit, va că-dea în o și mai mare depreciere, ast-fel că, comercianțele văzând în cele din urmă că eși absoarbe beneficiile muncii sale numai în agio, va sfârși prin a cădea într'o desăvârșită tullu-rare.

Să nu ne facem iluziuni. Convențiune-a de comerț cu Austro-Ungaria ne-a paralizat toate elementele de produc-țiune și ne-a demoralizat până într'a-lta poporul, cu obiectele false ce ne trimite, în cât toate industriile de

care ne bucuram altă dată au trebuit să dispară. Ea nu ne-a lăsat de cât cultura cerealelor care, și aceasta, se vede amenințată de concurența ce i' fac în piețele consumătoare, America, Egiptul și Indiile. Acesta este purul adevăr.

lata acum după datele oficiale care e situațiunea exportului nostru de ce-reale, singura cale prin care intră au-rul în țară.

În 1880 s'au exportat pentru suma de fr. 167,779,823

În 1881 s'au exportat pentru suma de fr. 157,255,757

În 1882 s'au exportat pentru suma de fr. 197,920,614

În 1883 în fine exportat pentru suma de fr. 172,557,012

Prin urmare, pe când importațiunea sporesce cu pași gigantici din an în an, exportațiunea de cereale rămâne staționară, și o dată cu ea și impor-tațiunea aurului.

Cu 172 milioane aur din cereale, fie chiar cu 197 milioane, cât au atins în 1882, se poate plăti oare importațiunii de 359 de milioane? Evident că nu, și aceasta trebuie să ne facă să ne gândim mai serios la aceea ce avem de făcut, dacă voim să salvăm biletul de bancă, și propria noastră existență e-conomică.

Tăbăcăriile, și curerăriile au dispărut. Căvășiile au dispărut.

Abageriile au dispărut.

Sforăriile, fringhiile și țesăturile nös-tre produse de industria cănepei și a inului au dispărut. Industria morilor, a lemnelor de lucru în fine, a oleuriilor, a cerei de derivatele lor, precum și o multime de alte industrii, strins legate de agricultura noastră, au dis-părut și ele, una câte una, sub lovi-tura de grație a produselor austro-ungare. Ce e de făcut?

Să punem în mișcare toate aceste industrii, să acordăm celor ce meriță prime de incurajare, și protegiându-le cu taxe de intrare în contra concu-renței falselor obiecte austro-ungare, am avea de rezultat peste 80 milioa-ne franci, care ar rămănea anual în țară, care nu ne-ar mai cere a trece frontiera, și care ne-ar permite a res-tabili echilibrul sdrcucinat, de care ne plângem astăzi.

Fără aceste măsuri, noi nu vedem puțința, nici d'a diminua trebuințele, nici d'a spera ca esportațiunea noas-tră de cereale să ajungă vre'o dată a acoperi singură aceste trebuințe.

Producțiunea noastră a rămas în descrescere față cu trebuințele. Să dăm deci acestei producțiuni desvol-tarea cea mai întinsă posibilă, și pe-ricolul va fi înlăturat. Să începem cu alte cuvinte a aplica *programa econo-mică* a congresului de la Iași, și răul de care ne plângem nu va mai exista!

Din ce material e compus elemen-tul ovresc de la noi?

Ziarele germane confirmă știrea că 50 de Jidovi cari emigrară din Ro-mânia, spre a merge în America, au fost respinși din New-York, din cauză că autoritățile americane i'a-găsit incapabili de a se hrăni printr'o muncă onestă și nu voiaș să le cadă întreținerea în sarcina Statului ameri-can.—Jidovii s'au întors și astăzi se găsec la Hamburg.

Guvernul Statelor-Unite a declarat—și foile jidovești înregistrează aceasta declarație crezând că pot găsi în ea un argument atenuant,—că adecă măsura de inapoiare a emigranților in-capabili de-a se hrăni, nu e îndreptă-tă numai împotriva Jidanilor, ci în ge-neral a ori și cărui emigrant ce se găsește în această pozițiune.—Ceea ce e însă caracteristic e că această sen-țință umilitoare nu s'a aplicat până a-cum de cât în contra Jidovilor, căci e-migranții aparținând altor popore, dacă nu pot presinta alt mijloc mai perfec-tionat de muncă, eși ofer însă vigoa-rea brațelor, tot-d'a-una căutată într'o țară agricolă. Parasitul jidoveșc fuge însă de așa ceva.

Noi să căntăm de-o cam dată ca ji-dovii întorși la Hamburg să nu se mai strecoare în țară prin vre-o altă por-țiță.

STIRI MARUNTE

În casa de deposite a tribunalelor din Lon-dra se găsec actualmente nu mai puțin de 77 milioane livre sterl., cari zac acolo de mai bine de zece ani, fără ca cei în drept să le fi scos.—Gazeta oficială de Londra cau-tă zilnic pe fericiții cărora aparțin acești bani și nu-i poate găsi.

Ciudați oameni!

Guvernul italian este hotărât, cum se scrie din Roma, să reunețe la carantine și la in-chiderea țării împotriva cholerei, ca la niște măsuri cari n'au putut scăpa Italia de inva-siunea acestei epidemii, în vreme ce Ger-mania, Anglia, Elveția, Belgia deși nu au luat măsurile de mai sus, au rămas până astăzi crutate de flagel.—Experimentul a costat deja foarte mult pe Italia, pricinuind mare pagubă comerțului și industriei sale.

Experimentul s'eu în privirea turbării, d-ul Pasteur l'a făcut cu 42 de câini. Din acestea

23 au fost vaccinați contra turbării, iar 19 nu. Apoi au fost aduși în atingere cu câinii turbați, cari i-a mușcat, s'au li s'a admnistrat virus de turbare.—Cei 23 de câini vaccinați au rămas pe deplin sănătoși, pe când la ceilalți turbarea s'a manifestat într'un grad mai mare sau mare mic.

PREȚUL PRODUCTELOR

Brăila, 28 și 29 Iulie.
Grăul ghirca, livre 57%, lei 77 bani 50.
Porumbul, livre 57%, lei 58 bani 25.
Galați, 30 Iulie.
Grăul ghirca, livre 58, lei 25 bani 25.
Porumbul, livre 60 1/2—63, lei 37 bani 25 până la lei 39 bani 62 1/2.
Giurgiu, 30—31 Iulie.
Grăul ciacăr, calitatea I, livre 52—58, lei 52—70.
Grăul ciacăr vechiu, calitatea I, livre 55—58, lei 66—76.
Porumbul, livre 57—59, lei 57—59.
Orzul, livre 42—46, lei 40—54.
T.-Severin, 31 Iulie.
Grăul ciacăr, calitatea I, lei 65—75.
Porumbul, lei 62—64.
Orzul, lei 50—54 1/2.
Tulcea, 50 și 31 Iulie.
Grăul ghirca, livre 57, lei 48—49.
Porumbul, lei 44.
Orzul, lei 9—9 bani 50.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

14 August, 1884—9 ore dimineața
Londra 13 August.
Discursul ce se va citi mâine în sediinta de închidere a Parlamentului va declara necesare o sesiune de toamnă.
Londra, 13 August.
Poporul din Victoria (Columbia engleză) a masacrat pe vice-consulul chinez.
Viena, 13 August.
«Politische Correspondenz» înștițează că ministrul afacerilor streine, comitele Kalno-ky, va părăsi mâine Viena pentru a se duce la Varzin la prințul de Bismarck.
(Havas.)

LICITAȚIUNI

MINISTERUL DE INTERNE
Direcția generală a telegrafelor și poștelor.
În ziua de 13 (25) August 1884, atât la pre-fectura de Tulcea cât și la biroul telegrafo-poștal din Eski-Kili, se va ține licitație pen-tru darea în antreprisă a transportului expedi-ției pe timpul iernii de la Eski-Kili la Tulcea și vice-versa.

MINISTERIUL DOMENIELOR
În ziua de 30 August 1884, se va ține li-citațiune în localul prefecturii Iași, spre a se da în întreprindere confecționarea a 25 mindre, 30 perne, 100 proștore și 45 lețe de pernă, necesare elevilor școlii tehnice de instrumente agricole din acel oraș.

MINISTERIUL DE REȘEL
Intendența Depositelor.
În ziua de 14 August 1884, ora 1 din zi, se va ține licitație în curtea spitalului mili-tar central, pentru vinderea următoarelor ob-iecte.

10 pături de lemn, 9 mese de patură, 8 tă-blite cu numărul paturilor, 7 cance de cosi-tor, 3 castroane de cositor, 10 castroane de fer, 6 talere de cositor soldătești, 2 talere de metal, 15 cuțite de masă, 1 lingură de masă, 26 linguri de tînichie, 12 furculițe de fer, 7 furculițe de tînichie, 6 scuipători de cositor, 43 de scuipători de tînichie, 4 oale de noapte de metal, 9 oale de de fer, 2 ploșci de metal, 6 montaboane, 3 termometre, 1 ceasornic, 3 perechi papuci de piele, 36 pe-rechi papuci soldătești, 1 lampă de masă, 4 ibrice pentru cafea, 1 oală de pământ, 1 lăra pentru candelă, bună, 6 lampe de perete, 2 lighene de tînichie, 4 ibrice de tînichie, 1 pahar de cositor, 23 pahare de tînichie, 16 cance de tînichie, 1 lighian de de fer, 1 cutie de sigiliuri, 2 gamele mari, 1 doniță de apă, o baie de picioare și o baie de mână.

ULTIME STIRI

D. I. Brătianu a fost ieri la Sinaia spre a și lua concediul de la M. S. Re-gele, înainte de a pleca la Marienbad.—Plecarea la Marienbad și-a fixat-o pentru sfârșitul săptămănei acesteia.

Cercetările asupra mării înșelăciuni s'ăvârșite de fabrica de bere Opler, în paguba Statului și a comunei Bucu-rești, au înaintat mult. Complicitatea în fraudă a agenților fiscali și comu-nal e constatată. Două dintr'ânșii sunt puși la popreală într'una din camerile poliției.

Cu încheierea lucrărilor justiției, atât Statul cât și Comuna vor delega oame-ni speciali, cari să controleze toate cifrele din registrele existente și să facă socoteala fraudei.

Această descoperire s'a făcut în urma denunțării unui individ Zotu, care a cerut comunii 40% ca premiu. Denun-țatorul pare a fi aflat și densus lucrul, de la un fost comitabil al casei Opler.

Pentru comuna această denunțare a venit togmai în ajunul, când era să se deé lui Opler contractul de întrepriza taxei de la fabrica sa, taxă ce ce urca anual, cu toate că se fraudă, la 120,000 lei. A fost o fericire pen-tru comuna că n'apucase să încheie contractul.

Această fabrică, care pare a fi înșel-at fiscal cu sume enorme, făcea cu tôte acestea comunei procese pentru sume meschine, ce le preindea asupra mă-călitului.

D. Sihleanu, directorul contribuțiunilor directe, a plecat spre a face o anchetă la Roman.

De cât-va timp se află în București d-na de Kotzebue, soția primului se-cretar de la ambasada rusească din Paris.

D-na de Kotzebue, o persoană foarte distinsă, este româncă, iar d-nu de Kotzebue, fost consul general al Ru-siei la Iași, pe la anul 1855, s'a ocu-pat în special și cu multă dragoste de Moldova.

Să afirmă că M. S. Regele are în gând să trimită câte doi artiști în stră-inătate, pe fie care an.

Se crede că d. vice-consul al Statelor-Unite ale Americii din București va fi ridicat la gradul de consul general, având un cancelar de legațiune și in-tregul personal cuvenit.

D-nu Shuyller, reprezentantul Sta-telor Unite pentru Grecia și Romania, cu rezidența la Athena, tratează afa-cerea cu guvernul s'eu.

Ni se comunică de către agenția Ha-vas, că lordul Granville, ușor indispus, e silit să nu iasă din casă.

O mare noutate științifică. În aca-demia de medicină din Paris, d-nul Straus a prezentat un memoriu, cu care dovedește prin numeroase și amănun-țite observațiuni, că cholera nu isvo-rește, precum se crede, dintr'un mi-crob special, ci microbul se desvoltă în urmă și trebuie primit prin urmare ca efect iar nu ca un germine provo-cator.

Nici într'un caz de moarte grabnică nu s'a constatat prezența microbului în virgulă, dar se descopere foarte bine în cazurile mai vechi, unde uremele au avut timp să se altereze și microbul să se formeze.

Prin urmare, faimoasa teoria a d-ru-lui Koch e răsturnată din temelii.

La Academia s'a făcut o adevărată ovațiune dru lui Strauss.

Succesul ce d. Alexandri a obținut cu *Fântăna Blandusiei*, nu numai că a pus o nouă nestimată la coroana marelui poet, dar a dat o impulsione către lucrări de acest fel. Și primul imboldit este tot d. Alexandri, care, în acest moment, tot fățuește la ver-suri pentru viitorul s'eu *Ovidiu*.

De altă parte, d. V. A. Ureche, vē-dând că vântul bate a clasicism, are gata-gata, o piesă în patru tablouri (trei acte),—al cărui eroi este pipăra-tul *Martial*.

Aide; dați din mâini literaților!

Direcțiunea Teatrului Național a ter-minat tot și, temându-se ca nu cumva să i' amorțescă mâinele de nelucrare, a hotărât să introducă lumina electrică în teatru.

Dacă n'am ști că în zadar am um-plut coloane întregi ale acestui ziar, pentru a proba netrebnicia celor de la teatru, atunci poate ne-am mai încerca să protestăm și contra acestei noul in-spirațiuni. Dar, convingerea ne este formată, n'avem cui vorbi; deci, ne mărginim a repeta: «ce i' lipsea che-lușii? tichie de mărgăritar!»

Ne croim fracuri și n'avem pantaloni pe noi!

O trupă, compusă din 21 de temei, cântărește escelinte (pe cât s'affirmă), sosește zilele acestea la *Grădina Raș-ca*, pentru a da o serie de represen-tațiuni: *soturi, duete, trio, coruri*.

Trupa română care joacă acum la Rașca, trece la Dacia.

Ni se scrie din Călimănesci, că pu-blicul intrunit la aceste băi găsece toate distracțiunile cari pot să i' facă via-ță plăcută.—Luni a avut loc un bal din cele mai frumoase, la care venise lume din toate părțile.—Meritul acestor petreceri este în mare parte al d-lui inginer Mandrea, însărcinat cu execu-tarea lucrării otelului.—La Căli-mănești!

Din Slănic ni se scrie că, de la 1 August, un al treilea transport de lume sosește.

Lucrul acesta ne înveselește, căci, pe când la Mehadia numărul Româ-nilor d'ănapoi, la băile din țară crește. Numai... mai multă îngrijire din partea administrațiilor.

La puțurile de păgură din Prahova ale d-lor Cotte et Comp., situate în a-propiere de gara Băicoiui și lipite de celebrul sat al Bordenilor, a ars inve-litorile a cător-va gurii de puțuri, din care cauză exploatarea păcurei s'a co-borât, de la suma de 1100-1300 vedre pe zi, la 120.

Ni se comunică că se lucrează cu grăbire la reconstruiera invelitorilor, după cum se caută și alte gurii noi,—ast-fel că în foarte scurt timp exploa-tarea va putea ajunge până la vechea sumă de 1100 vedre pe zi.

Erî 1 August a fost o mare intru-nire la Otel Dacia în privința serbării Duminicii.

A luat parte peste 700 cetățeni de toate profesiunile.—Adunarea a fost președată de d-l G. Dobricianu.

În urma discursului d-lui Ioan N. Po-lyhroniade s'a adoptat o petițiune că-tre primul Ministru, prin care este ru-gat a se aproba de consiliu de mini-ștri regulamentul depus la Primărie la 2 Iuliu de comisiunea de șease-spre-dece, președată de d-l Stancu Bechianu.

Petițiunea s'a sub-scris de peste 500 cetățeni și se continuă a se sub-scri.

SPECTACOLE

FOȘTA GRADINA STAVRI.—În toate se-rile reprezentațiuni variate date de trupa de vodevile și comedi cu artiști și artiști noi, compusă din 20 persoane, sub direcți-unea simpaticului artist I. D. Ionescu.—Înce-putul la 8 1/2.—Prețurile reduse.

GRADINA RAȘCA.—Marțea, Joia, Săm-băta și Duminica, reprezentațiuni variate și atrăgătoare, date de o trupă de artiști aso-ciați.—Printre artiști vedem figurând: d-nele Elena Botoz, Anestiu, d-ra Vermont,—d-nii Anestiu, Hasnaș, Hagiescu, Costescu, Pe-treanu, Catopolu etc.

LYCEUL ST. GEORGE

Acest institut este creat în scop de a pro-cura elevilor o instrucție basată pe cele mai moderne corinți ale științei, și a le permite să găsiacă în țară la noi, instrucțiunea pe care până acum o căutau în școlile din stră-inătate. Modul s'eu de organizare, înzestrarea sa cu toate colecțiunile științifice necesare, precum și alegerea corpului profesoral din-tre persoanele cele mai competente și spe-ciale, va permite acestui noi institut să ri-valizeze cu toate instituțiunile analoge din străinătate.

Cursurile primelor patru clase de liceu vor începe negreșit la 15 Septembrie. În liceu se primesc elevi interni, semi-interni și externi. Numărul elevilor interni și externi este foarte redus.

Cereri de înscriere se vor adresa direc-torului liceului D. St. Hepites 23 bis strada Rotari, care se află la dispozițiunea publicu-lui pentru ori-ce informațiune.

BIBLIOGRAFIE

Negriada epopeei naționale, partea II, va eși de sub presă la finele lui Septembrie. Cei cari posed partea I și ar dori să și pre-cure separat și partea II, au să trimită pro-tul de 5 l. n. până la începutul lui Sept. După eșirea de sub presă părțile nu se ma vēd separat.

Opera întreagă abonată înainte costă 8 l. n.; după eșirea de sub presă 40 l. n. Abonamentele a se adresa la autorul Ar. Densușianu în Iași.

SOHIMBARE DE DOMIOLIU
Dⁿⁱ WILH. SALTER
DELA FACULTATEA DIN VIENNA
Special; BOALE DE FEMEII
ȘI SYPHILIS
S'a mutat Strada Pescăria-Veche Nr. 8
vis-a-vis de Hotel Londra (Calea Moșilor)

Redacția și administrația re-vistei medicale „Spitalul“ s'a mutat în strada Luterană No. 5.

VIN NEGRU
de Ovești și Golu-Drăncea

Vechiu de 4 ani, calitate superioară tuturor altor vinuri.—15 fr. vada—și

ALB DE DRAGASIANI
diz rezolta anului 1881.—15 fr. vada la
PAUN POPESCU & Comp.
18, Strada Eipescăni, 18.

OASA DE SOHIMB
C. STERIU & Comp.
No. 19 STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCUREȘTI
Pe zian de 2 August 1884, ora 10.

	Omp.	Vënd.
5% Imprumutul Comunal	85	85 1/2
5% Scrisuri Funciare Urbane	88 1/2	89
5% „ „ „ Rurale	92	92 1/2
5% Renta Română perpetuă	93 1/2	94
5% „ „ „ amortisabilă	95 1/2	96
6% Scrisuri Funciare Urbane	98	98 1/2
6% Oblig. de Stat (conv. Rural).	97 1/2	97 1/2
6% „ „ Căil. Fer. Rom.		
7% Scrisuri Funciare Urbane	102 1/2	102 1/2
7% „ „ Rurale	102 1/2	103
7% Imprumutul Stern		
8% „ „ Oppenheim		
Oblig. Casei Pensiun. (Nom. 300)	232	233
Impr. cu prime orașul Bucur.	32	33
Acțiuni Credit Mobiliar	204	205
„ „ Construcțiuni	265	266 1/2
„ „ Naționale	240	241
„ „ Dacia-România	354	354 1/2
„ „ Banca Națională	1390	1400
Fiorinii Valuta Austriacă	208	209
Mărci Germane	124	125
Bilete Franceze	100 1/2	101
„ „ Engleze	24 1/2	25 1/2
Ruble Rusești	250	260
Aur contra Argint și Bilete	542 1/2	555

NB. Cursul de mai sus este în moneda de aur scoasă după cursul școlii. Capoane se achiță fără scăzământ. Adresa pentru telegrame „STERIU“.

Niculescu & Comp. (coafar) No. 10, Str. Dómnei, No. 10. Salonul special pentru tunsu, rasu și frizatu, aranjatu din nou. — 12 rasuri lei 5. — Asemenia și un bogat asortiment de parfumerie fină cu prețurile reduse. — Serviciul prompt.

Alex. Grabowski, Comisionar Strada Șelari, No. 13 Reprezentant diferitelor fabrici și firme de export din Europa. Agent general al firmei Theophile Roeder, & Com. la Reims în Șampania.

Flamin Constantin, (cofetari) Piața Sf. Anton, Nr. 16.

Frății I. Gologan, recomandăm magasiul nostru de Coloniali și Delicatose din Calea Victoriei No. 80, cât și cel din Strada Lipscani No. 53, pe lângă acestea posedăm un mare depozit de cașcaval și brânzeturi de brașov. Se primesc orice comenzi de la D-nii comercianți, se găsește și o adevărată țuică „bătrână” cu prețuri convenabile.

Jordacho N. Ionescu (restauran) Strada Covaci, No. 3. Depozit de vinuri indigene și străine.

D. J. MARTINOVICI s'a mutat Str. Carol I, No. 2

TIPO-LITOGRAFIA FABRICA DE REGISTRE, LINIATURĂ, STEROTIPIE SI GALVANOPLASTICA STEF. MIHAILESCU BUCURESTI, STRADA COVACI, 14. ATELIERUL LITOGRAFIC, ACEST STABILIMENT, FABRICA DE REGISTRE. Se primesc comenzi de Liniatură, Stereotipie și Galvanoplastica.

NOUA Fotografie Americana à la Minut Calea Griviza No. 24, Vis-à-vis de biserica Mancea-Brutaru. Aduc la cunoștința Onor. Public că întorcându-mă din voiajul meu din străinătate am redeschis atelierul meu de fotografie și l'am asortat cu mașinile cele mai noi și perfecționate...

PLATIBILE IN CASIURI LUNARE SI SEPTEMANALE MASINE DE CUSUT sub garanția reală și adevărată PENTRU FAMILII SI MESERIASI. Neajunse de nici o altă mașină între toate așa numitele mașine originale americane de cusut.

Mulțumire Publică. Subscrișii, părinții de copii, venim și arătam mulțumirile noastre Domnului Director precum și părintelui profesor de limba română din Institutul de băieți „Bergamenter” pentru strălucitul succes ce au obținut copiii noștri, elevii din Institut, la depunerea esanșurilor pentru terminarea cursului primar la școala primară de băieți din culoarea de Albastru No. 2, și acumia apți d'a putea frecventa Gymnasiul.

Anunțiu. Băile de la Lacul-Sărat, județul Brăila, deschise de la 15 Mai până la 15 Septembrie. Recomandăm camerele mele, cele mai solide, curate, bine mobilate, poziția frumoasă, fața spre câmp, aerul curat, serviciul onest și prompt. — Masa în casă până la regularea birturilor.

Erezii L. LEMAITRE Succesorii TURNATORIE de FER și ALAMĂ — ATELIER MECANIC BUCURESTI. ESECUTIUNE REPEDE. Se însărcinează cu construcțiunea de vagonete și raileri pentru terasamente, asemenea și construcțiunii, deturbine și mori pentru prețuri mult mai s cãte nde cât cele de Viena și Pesta, și carți sunt fixate pentru o moară cu.

Waller & Hartmann BUCURESTI GALATI CALEA DOROBANȚILOR, 105. STRADA PORTULUI. recomandă marelor depozit de Mașine agricole precum: Locomobile de 3, 10 și 12 cai putere, de Clayton & Shuttleworth, BATOAPE DE GRĂU de 3, 10 și 12 cai, BATOAPE DE PORUMB cu locomobilă și cu mână, MAȘINE DE SEMĂNAT, MAȘINE DE CIURUIT și VENTURAT, MORI DE MĂCINAT, PIETRE FRANȚUZEȘTI, MAȘINE DE SEGERAT „Wood.” Pluguri cu bârțe de fer bătut, Eberhardt, Pluguri Univer-sale pentru brazde de 8 și 10 țoluri adâncime, GRAPE DE FER PATENTATE, construcție nouă, cu dinți articulate, ŢEVE DE CASAN pentru locomobile și altele. In ATELIERURILE noastre primim REPARAȚII DE LOCOMOBILE din ori-ce fabrică.

!! Catre Fumatori !! Așa numita hârtie de țigară PAPIER AMBRE ALBA se procură prin D-nul H. Wartha, în condițiuni și prețuri avantajoase tuturor comercianților. Această hârtie, de o calitate superioară, după cum s'a constatat prin analiza chimică făcută, după cererea fabricantului, în laboratorul chimic al Statului, de către d-nu dr. Bernath, mai are și avantajul asupra tuturilor celor alte hârtii de țigară că, având căpătâiul foitit muaiată în chilibar topit, ea nu se rupe udându-se în gură ca celelalte, și astfel evită acea amărăciune de scrum, ce se resimte la cele alte hârtii, care se rup udându-se în gură.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE IN ROMANIA Valabil de la 20 Maiu (1 Iuniu) 1884. Table with columns for routes (A. Bucuresti-Focșani-Roman, B. Roman-Focșani-Bucuresti, etc.) and train schedules.

INSTITUTUL MEDICAL BUCURESTI 6, STRADA VESTEII, 6. Secția medicală. 1. Hidroterapia, 2. Electrozare, 3. Ortopedia, 4. Gimnastică Medicală, 5. Inhalati, 6. Masajii sistematici, 7. Serviciul la domiciliu, 8. Consultații medicale. Secția Higienică 1. Bae abur 3. — 1. Bae deputină cu și fără dușe medicamentate 2.50 — 1. dușe rece sistematică 1.50 BAI DE ABUR ȘI DE PUTINA Nota. 1. Băile de abur surs deschise în toate zilele de la 7 ore dimineața până la 7 ore seara. 2. Pentru Dame însă, băile de abur, odată pe săptămână Vinearea, la 7 ore dimineața până la 1 post-merid. Prețurile la secția medicală conform prospectului. La Institutul Medical de Hidroterapie, pe lângă cele l-ate servicii s'au mai adăugat și un serviciu special de băi de nornol de la Lacul Sărat din Brăila Direcțiunea